

12.7.2010

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Petiția nr. 1021/2003 depusă de Alexandra Pentaraki, de cetățenie elenă, privind recunoașterea diplomelor universitare străine în Grecia

1. Rezumatul petiției

Petiționara dorește ca diploma sa de licență în psihologie, obținută la o universitate americană privată din Grecia, și diploma sa britanică de Master să fie recunoscute în Grecia, astfel încât să-și poată continua studiile universitare. Petiționara declară că acest tip de diplome erau acceptate în Grecia până în anul 1999, dar că acum ele nu mai sunt recunoscute.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 6 aprilie 2004. Comisia a fost invitată să furnizeze informații conform articolului 175 alineatul (4) din Regulamentul de procedură.

3. Răspunsul Comisiei, primit la 6 iulie 2004

Petiționara, cu cetățenie elenă, a studiat psihologia la o universitate americană din Salonic și și-a continuat studiile în Regatul Unit, unde a obținut o diplomă de Master la Universitatea din Essex. Ea este membră înregistrată a *British Psychological Society* și are drept de practică ca psiholog asistent în Marea Britanie.

Petiționara susține că statul elen nu recunoaște universitatea *American College* din Salonic. Ea ar dori ca diplomele sale să fie recunoscute în Grecia, astfel încât să-și poată continua studiile.

Există două tipuri de proceduri de recunoaștere a calificărilor, care au obiective diferite: procedura universitară de recunoaștere și procedura de recunoaștere profesională. Recunoașterea la nivel universitar, care pare a fi obiectul petiției, urmărește să dea posibilitatea doritorilor de a-și continua studiile în alt stat.

Recunoașterea profesională vizează facilitarea liberei circulații a lucrătorilor în UE. Ea se referă la recunoașterea calificărilor necesare pentru a avea acces la profesii în diferitele state membre și este reglementată de dreptul comunitar (în principal de directivele 89/48/CEE¹ și 92/51/CEE).

În cazul de față, deși a obținut un Master britanic în psihologie și este înregistrată ca membră a *British Psychological Society*, ceea ce pare să indice că ar dispune de calificările profesionale definite în Directiva 89/48/CEE și că ar putea, prin urmare, să beneficieze de aplicare dispozițiilor directivei, petiționara nu pare să urmărească obținerea unei recunoașteri profesionale.

Recunoașterea diplomelor în scopuri academice, în schimb, este de competența statelor membre. Nu există norme comunitare care să impună recunoașterea reciprocă a diplomelor, fiecare stat membru fiind responsabil pentru conținutul și organizarea sistemului său educativ.

În acest context, universitățile cu autonomie instituțională sunt singurele care decid asupra conținutului programei de învățământ și a acordării diplomelor și certificatelor studenților. Autoritățile statelor membre au dreptul de a aprecia dacă educația de care a beneficiat titularul unei diplome corespunde nivelului impus de către legislația națională. Acestea au, de asemenea, libertatea de a decide normele care guvernează acest tip de procedură. Cu toate acestea, sunt obligate să nu dea dovadă de nici o discriminare directă sau indirectă pe criterii de naționalitate, în conformitate cu articolul 12 din Tratat.

Din informațiile prezentate în petiție nu rezultă clar dacă petiționara a contactat DIKATSA, autoritatea națională competentă pentru recunoașterea academică a diplomelor, nici dacă (și pe ce motive) DIKATSA a refuzat să-i recunoască diplomele. De aceea, serviciile Comisiei vor contacta petiționara pentru a clarifica situația. După ce va fi obținut mai multe informații, Comisia va vedea dacă a fost vorba despre o încălcare a dreptului comunitar.

Odată clarificările obținute, serviciile Comisiei vor ține Parlamentul la curent cu evoluția petiției.

4. Răspunsul Comisiei, primit la 18 august 2005

Serviciile Comisiei au contactat petiționara la 27.7.2004 (ref. D(04)18633), explicându-i normele referitoare la recunoașterea universitară a calificărilor. I s-a solicitat petiționarei să precizeze dacă a contactat deja DIKATSA, care este autoritatea elenă competentă pentru recunoașterea universitară a calificărilor. I s-a solicitat, de asemenea, să transmită Comisiei schimbul de corespondență avut cu DIKATSA, precum și toate documentele relevante în

---

¹ Trebuie remarcat faptul că Directiva 89/48/CEE privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formarea profesională cu durata minimă de trei ani este aplicabilă numai în cazul în care migrantul este pe deplin calificat profesional în statul său membru și dorește să exercite aceeași activitate profesională în alt stat membru. Pe baza informațiilor de care dispune Comisia Europeană, petiționara nu deține calificarea profesională maximă în Regatul Unit, întrucât nu are titlatura de psiholog clinician, care ar corespunde profesiei de psiholog în Grecia. Având în vedere acest lucru, decizia autorităților elene nu contravine dreptului comunitar.

cazul în care se menționează motivele nerecunoașterii diplomelor sale.

Petiționara a răspuns la 24.8.2004. Petiționara nu a transmis niciun document justificativ Comisiei, însă a menționat că motivul nerecunoașterii calificărilor sale este acela că studiile sale universitare nu s-au desfășurat într-o universitate elenă publică, ci la o universitate privată care nu este recunoscută de statul elen. Petiționara a menționat, de asemenea, o lege elenă care ar prevede că diplomele de Master obținute înainte de 1997 sunt recunoscute de către DIKATSA, în timp ce cele obținute după 1997 nu sunt. Ea consideră acest lucru injust față de studenții care au obținut diploma de Master după 1997.

Dosarul petiționarei este în continuare incomplet. Serviciile Comisiei au contactat petiționara pentru a doua oară la 19.9.2004, menționând că DIKATSA ia decizii formale privind cererile de recunoaștere a calificărilor și i-a solicitat fie să îi transmită decizia instituției respective, fie alte documente justificative. I s-a mai solicitat să transmită o copie a legii la care se referă, pentru ca serviciile Comisiei să aibă la dispoziție toate elementele necesare pentru a răspunde cererilor acesteia.

Petiționarei i s-a comunicat că problema nerecunoașterii de către statul elen a universității în care a studiat este o problemă ce aparține sferei de competență a statelor membre.

Prin urmare, serviciile Comisiei așteaptă ca petiționara să-și completeze dosarul cu documentele necesare, pentru a putea da PE un răspuns cu privire la chestiunea recunoașterii academice.

Petiționara precizează, de asemenea, că a solicitat autorităților grecești să îi recunoască calificările profesionale și că acestea nu au dat curs solicitării sale.

5. Răspunsul Comisiei, primit la 3 iulie 2006

Petiționara, cetățean elen, a studiat psihologia la o universitate americană privată în Salonic. Apoi s-a mutat în RU, unde a obținut o diplomă de Master la Universitatea din Essex. Petiționara susține că autoritățile elene nu recunosc universitatea *American College* din Salonic. Ea dorește recunoașterea diplomelor sale pentru a-și putea continua studiile în Grecia.

Serviciile Comisiei au contactat deja petiționara în mai multe rânduri, în 2004 și 2005, prin intermediul unor scrisori în care acesteia i s-au adus la cunoștință următoarele:

- Dosarul fiind incomplet, Comisia i-a solicitat petiționarei să-i transmită decizia oficială a DIKATSA în care sunt prezentate motivele exacte pentru nerecunoașterea diplomelor sale, precum și orice alte documente relevante.
- Recunoașterea diplomelor în scopuri academice este de competența statelor membre. Fiecare stat membru este responsabil de conținutul și organizarea sistemului său educațional. În consecință, autoritățile naționale au dreptul de a impune recunoașterea calificărilor înainte de a permite accesul la sistemul propriu de învățământ. Ele pot evalua concordanța educației solicitantului cu nivelul cerut de legislația națională. Acestea au, de asemenea, libertatea de a decide normele care guvernează această procedură. Cu toate

acestea, orice discriminare directă sau indirectă pe criterii de naționalitate este interzisă, în conformitate cu articolul 12 din Tratat. Din informațiile furnizate de petiționară, nu rezultă că ar fi avut loc o astfel de discriminare.

În răspunsul său din 24.8.2004, petiționara a menționat că motivul nerecunoașterii calificărilor sale este acela că studiile universitare urmate nu s-au desfășurat într-o universitate elenă publică, ci la o universitate privată care nu este recunoscută de statul elen. Cu toate acestea, ea nu a comunicat Comisiei decizia finală a DIKATSA, și nici alt document relevant.

La 19.01.2006 petiționara a informat Comisia că un avocat grec i-a precizat că diplomele sale nu pot fi recunoscute de DIKATSA în conformitate cu legislația elenă în vigoare.

Comisia a contactat petiționara la 27.1.2006. Petiționara a fost informată că Comisia nu are de ce să intervină în acest caz. Motivele sunt următoarele:

- Directiva 89/48/CEE nu se aplică în cazul său. Această directivă se aplică doar în cazul în care migrantul deține calificările maxime în statul membru de origine și dorește să exercite aceeași profesie în alt stat membru. Pe baza informațiilor puse la dispoziție, petiționara nu deține calificarea profesională maximă în Regatul Unit, întrucât nu are titlatura de psiholog clinician, care ar corespunde profesiei de psiholog în Grecia. Având în vedere acest lucru, decizia autorităților elene nu contravine dreptului comunitar.
- Diploma obținută de petiționară este o diplomă a unei țări terțe, prin urmare autoritățile elene au competență exclusivă pentru a aprecia dacă diploma în cauză poate fi considerată echivalentă cu o diplomă grecească.
- Datorită faptului că petiționara nu a transmis Comisiei decizia finală a DIKATSA, Comisia nu poate ști dacă autoritatea elenă a luat o decizie oficială cu privire la cererea petiționarei. Din această cauză, Comisia nu poate anticipa în nici un fel decizia autorităților elene competente privind cererea de recunoaștere a calificărilor petiționarei.

6. Răspunsul Comisiei, primit la 12 iulie 2010

Petiția

Petiționara, de cetățenie elenă, a studiat psihologia în vederea obținerii unei diplome de licență la o universitate americană din Salonic și și-a continuat studiile în regatul Unit, unde a obținut o diplomă de Master la Universitatea din Essex. Ea este membră înregistrată a *British Psychological Society* și are drept de practică ca psiholog asistent în Marea Britanie. Ea a obținut titlul de doctor (PhD) în iulie 2008 (*King's College*, Universitatea din Londra). În scrisoarea adresată Comisiei la 26 aprilie 2009, petiționara menționează că este psiholog înregistrat și recunoscut („Chartered Psychologist”) al *British Psychological Society*, ceea ce înseamnă că are drept de practică independentă, și nu doar ca psiholog asistent.

Petiționara a contestat inițial faptul că statul elen nu i-a recunoscut diploma de licență obținută la *American College* din Salonic. Ea a declarat că ar dori ca diplomele sale să fie recunoscute în Grecia, astfel încât să-și poată continua studiile.

În comunicările sale anterioare, Comisia a informat Comisia pentru petiții cu privire la evoluția cercetărilor în legătură cu acest caz. Comisia a subliniat în special faptul că, pe baza informațiilor puse la dispoziție, petiționara nu deține calificarea profesională maximă în Regatul Unit, întrucât nu are titlatura de psiholog clinician, care ar corespunde profesiei de psiholog în Grecia. În ceea ce privește recunoașterea academică, Comisia a explicat legislația UE în vigoare privind această chestiune, care atribuie responsabilitatea pentru organizarea sistemului de învățământ și, implicit, pentru recunoașterea academică, statelor membre și nu instituțiilor UE. Pe baza acestor elemente, dosarul a fost închis de către Comisia pentru petiții în 2006.

Petiționara s-a plâns ulterior de publicarea, în legătură cu petiția, a datelor sale personale pe situl internet al Parlamentului European și a transmis noi informații și o nouă solicitare Comisiei Europene (scrisoarea din 26 aprilie 2009, menționată mai sus) și Comisiei pentru petiții. Pe baza acestor elemente noi, Comisia pentru petiții a decis, în februarie 2010, să redeschidă petiția.

Prin urmare, solicitările petiționarei sunt: în primul rând, să fie actualizate informațiile privind noile sale calificări academice și profesionale pe situl Internet al Parlamentului European¹ și, în al doilea rând, să îi fie recunoscute aceste calificări în Grecia.

Observațiile Comisiei

Cu privire la primul punct (publicarea datelor personale ale petiționarei pe situl internet al Parlamentului European fără informarea prealabilă a persoanei în cauză), Comisia a transmis scrisoarea petiționarei Comisiei pentru petiții, competentă pentru această chestiune, și a informat petiționara cu privire la acest lucru.

Cu privire la cel de-al doilea punct (recunoașterea), Comisia a comunicat petiționarei hotărârea Curții de Justiție din 23 octombrie 2008, Comisia /Grecia, cauza C-274/05, în care sunt tratate probleme legate de nerecunoașterea diplomelor în Grecia. Grecia nu și-a îndeplinit obligațiile stipulate în Directiva 89/48, predecesoarea Directivei 2005/36/CE, privind recunoașterea calificărilor profesionale. De fapt, până acum Grecia a respins imediat cererile de recunoaștere și nu a comparat calificările străine cu cerințele naționale în materie.

În ceea ce privește recunoașterea academică

---

¹ Ultima sa scrisoare adresată Comisiei pentru petiții la 30 martie 2010 este semnată astfel:
Dr Alexandra Pentaraki PhD, CPsychol
Clinical Psychologist-Neuropsychologist
Honorary Visiting Research Fellow
Institute of Psychiatry King's College London
Division of Psychological Medicine
De Crespigny Park, London
Scientific Fellow
Psychiatric Department
Hippocraton General Hospital
Thessaloniki, Greece

În dosarul redeschis al petiției se află două decizii ale DOATAP (autoritatea elenă responsabilă cu recunoașterea diplomelor universitare sau tehnice acordate de instituțiile acreditate de învățământ superior din străinătate) privind recunoașterea academică:

- cea din 19 noiembrie 2009, nr. 25 1-2964, prin care se refuză recunoașterea doctoratului petiționarei, pe motivul nerecunoașterii diplomei de licență obținută de aceasta la o universitate privată din Salonic;
- cea din 19 noiembrie 2009, nr. 25 1-2970, prin care se refuză recunoașterea diplomei de Master, din aceleași motive.

Cu toate acestea, un fragment din declarația DOATAP din 18 ianuarie 2010 lasă impresia că această instituție și-ar fi schimbat practicile în materie.

Petiționara a înaintat DOATAP, la 8 martie 2010, o cerere de revizuire a deciziilor.

Comisia subliniază că principalul motiv al cererii petiționarei de recunoaștere academică a calificărilor sale este continuarea studiilor. Acest motiv nu mai este de actualitate, întrucât petiționara a obținut deja nivelul maxim, doctoratul. Prin urmare, după cum rezultă din întregul dosar, ceea ce contează pentru petiționară este mai curând recunoașterea calificărilor profesionale.

În ceea ce privește recunoașterea calificărilor profesionale:

Instrumentul juridic aplicabil recunoașterii calificărilor profesionale este Directiva 2005/36/EC. Această directivă este actualmente în curs de evaluare la DG Piața internă și servicii, până în 2011. Directiva se aplică cu condiția ca profesia să fie reglementată în statul membru gazdă. Profesia de psiholog este reglementată în Grecia, pentru practicarea acesteia fiind necesară o diplomă de nivel postsecundar (3-4 ani de studiu) - a se vedea articolul 11 din Directiva 2005/36/CE.

Profesia de psiholog nu este armonizată la nivelul UE. Cu toate acestea, recunoașterea calificării de psiholog intră sub incidența dispozițiilor așa-numitului sistem general, instituit la Titlul III, capitolul I din directivă. Potrivit logicii acestui sistem, statul membru gazdă trebuie să permită cetățeanului UE să exercite o anumită profesie pe teritoriul său, chiar dacă acesta nu posedă diploma națională necesară, în cazul în care deține diploma necesară într-un alt stat membru pentru a debuta sau continua în cadrul profesiei în cauză. Cu toate acestea, directiva nu impune statelor membre să recunoască automat calificările psihologilor. În cazul în care există diferențe substanțiale între educația și formarea migrantului (din punct de vedere al duratei sau al sferei de activitate) și cerințele statului membru gazdă, acesta din urmă poate impune migrantului măsuri compensatorii (o perioadă de adaptare sau un test de aptitudini). Este, totuși, la latitudinea migrantului și nu a statului membru să aleagă una dintre cele două variante.

În conformitate cu articolul 14 alineatul (4) din Directiva 2005/36/CE, prin „*«materii semnificativ diferite» se înțeleg materiile a căror cunoaștere este esențială pentru exercitarea profesiei și în cazul cărora formarea urmată de migrant prezintă diferențe importante, în ceea ce privește durata sau conținutul, în raport cu formarea necesară în statul membru*

gazdă”.

Este de datoria autorităților elene competente să explice și să demonstreze cetățeanului solicitant că există astfel de diferențe majore, atunci când îi cer să respecte eventualele măsuri compensatorii. În conformitate cu hotărârea amintită mai sus a Curții, din octombrie 2008, autoritățile nu mai pot respinge fără deliberare o astfel de cerere.

Autoritatea elenă pentru recunoașterea calificărilor profesionale, în decizia sa din 29 septembrie 2009, precizează că programele de studiu (curricula) aferente diplomelor obținute de petiționară și prezentate de aceasta sunt substanțial diferite de programele de studiu corespunzătoare disciplinelor respective din universitățile grecești și, pe de altă parte, experiența profesională a petiționarei la *City College* a fost legată de predare și nu de exercitarea profesiei; în ceea ce privește activitatea didactică, autoritatea consideră că petiționara nu a predat materiile legate de deficiențele remarcate în pregătirea sa universitară. Autoritatea elenă competentă a concluzionat că educația petiționarei prezintă deficiențe și a decis să impună măsuri compensatorii în următoarele domenii: (1) psihometrie și (2) psihologie clinică. În cazul în care petiționara alege varianta opțională a unei perioade de adaptare în locul susținerii testelor de aptitudini, autoritatea a hotărât că această perioadă trebuie să fie de șase luni.

Comisia nu este în măsură să evalueze detaliile tehnice ale calificărilor la nivel național, și nici detaliile cerințelor ce trebuie îndeplinite pentru a avea acces la profesia de psiholog în Grecia, însă autoritățile elene au dreptul, în conformitate cu directiva, să impună măsuri de compensare în cazul unor materii semnificativ diferite.

În cazul în care contestă măsurile compensatorii cerute, petiționara poate ataca în primă instanță decizia autorităților elene. Serviciile Comisiei ar dori să atragă atenția asupra decretului prezidențial nr. 38 (Jurnalul Oficial al Guvernului Elen (FEK), A, nr. 78, 25.05.2010, p. 01537-01652), care transpune Directiva 2005/36/CE în dreptul elen, în special asupra articolului 57 (care transpune articolul 51 din directivă). Articolul 51 din directivă prevede că decizia unei autorități competente referitoare la recunoașterea calificărilor profesionale ar trebui să fie atacabilă în temeiul dreptului național. Din moment ce directiva ar fi trebuit transpusă la 20 octombrie 2007, acest drept există într-adevăr și cu privire la deciziile luate de autoritățile competente înainte de adoptarea decretului prezidențial nr. 38. Dacă acest lucru nu ajută petiționara să obțină o soluție satisfăcătoare, ea poate contacta Solvit, o rețea online de soluționare a problemelor, în care statele membre conlucrează pentru a soluționa, înainte de a se ajunge în instanță, problemele cauzate de aplicarea greșită a dreptului pieței interne de către autoritățile publice. Utilizarea Solvit este gratuită.